

تجزیه و تحلیل سیگنالها

هفته اول اسفند

- سیگنال، نشانه یا علامت هر کمیت فیزیکی قابل اندازه گیری است.

• انواع سیگنال:

- سیگنال پوسته در زمان که به صورت $x(t)$ نشان داده می شود و t یک متغیر مستقل و یک عدد حقیقی است.

(مثال) $x(t) = \sin t$

- سیگنال گستته که به صورت $x[n]$ نشان داده می شود و n یک عدد صحیح است:

• سیگنالهای انرژی و توان

$$\text{برای مقاومت داریم (مثال)} \rightarrow P = R.i^2 = \frac{v^2}{R}$$

$$E = \int P(t) dt = \int R.i^2 dt = \int \frac{v^2}{R} dt$$

انرژی سیگنال پیوسته

- انرژی یک سیگنال در فاصله زمانی $[T_1, T_2]$ به صورت زیر است:

$$E = \int_{T_2}^{T_1} |x(t)|^2 dt$$

- اگر سیگنال بصورت مختلط باشد، اندازه آن به شکل زیر محاسبه می شود:

$$x(t) = A + jB = |x(t)| e^{j\alpha x(t)}$$

$$|x(t)| = \sqrt{A^2 + B^2} \quad \alpha x(t) = \tan^{-1} \frac{A}{B}$$

$$Ae^{j\varphi(t)} = A \cos \varphi(t) + jA \sin \varphi(t)$$

- حاصلضرب سیگنال در مزدوج آن، مجدور اندازه می شود:

مثال $x(t) = \cos t + j \sin 2t$

$$|x(t)| = \sqrt{\cos^2 t + \sin^2 2t}$$

$$\alpha x(t) = \tan^{-1} \frac{\sin 2t}{\cos t}$$

$$x^*(t) = A - jB = |x(t)| e^{-j\alpha x(t)}$$

$$x(t) \cdot x(t)^* = A^2 + B^2 = |x(t)|^2$$

مثال

• مثال: انرژی کل سیگنالهای زیر را به دست آورید:

۱) $x(t) = 3 e^{2jt}$

$$E_{\infty} = \int_{-\infty}^{+\infty} 9 dt = 9t \Big|_{-\infty}^{+\infty} = +\infty$$

۲) $x(t) = \begin{cases} e^{-3t} & t \geq 0 \\ e^{2t} & t < 0 \end{cases}$

$$E_{\infty} = \int_{-\infty}^0 e^{4t} dt + \int_0^{+\infty} e^{-6t} dt = \frac{1}{4} e^{4t} \Big|_{-\infty}^0 - \frac{1}{6} e^{-6t} \Big|_0^{+\infty} = \frac{10}{24}$$

انرژی سیگنال گسته

- انرژی کل یک سیگنال گسته چنین تعریف می شود:

$$E = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} |x[n]|^2$$

(مثال) $x[n] = \begin{cases} \left(\frac{1}{3}\right)^n & n \geq 0 \\ 0 & \text{else} \end{cases}$

$$E_{\infty} = 1 + \frac{1}{9} + \frac{1}{81} + \frac{1}{27^2} + \dots = \frac{1}{1 - \frac{1}{9}} = \frac{9}{8}$$

برخی فرمولهای مهم (یادآوری)

$$1) \sum_{n=0}^{+\infty} \alpha^n = \frac{1}{1-\alpha} , \quad |\alpha| < 1$$

$$2) \sum_{n=0}^N \alpha^n = \frac{1 - \alpha^{N+1}}{1-\alpha}$$

$$3) \sum_{n=N_1}^{N_2} \alpha^n = \frac{\alpha^{N_1} - \alpha^{N_2+1}}{1-\alpha}$$

سیگنال انرژی

(مثال)

$$x[n] = \begin{cases} \left(\frac{1}{3}\right)^n & 5 \leq n \leq 13 \\ 0 & \text{else} \end{cases}$$

$$E_{\infty} = \frac{\left(\frac{1}{9}\right)^5 - \left(\frac{1}{9}\right)^{14}}{1 - \frac{1}{9}}$$

- وقتی انرژی یک سیگنال محدود شود، به آن سیگنال انرژی گفته می‌شود.

توان سیگنال

- توان یک سیگنال در بازه زمانی $[T_1, T_2]$ به شکل زیر تعریف می‌شود:

$$P = \frac{1}{T_1 - T_2} \int_{T_2}^{T_1} |x(t)|^2 dt$$

$$P = \frac{1}{N_2 - N_1 + 1} + \sum_{n=N_1}^{N_2} |x[n]|^2$$

- توان متوسط یک سیگنال:

$$P_\infty = \lim_{T \rightarrow +\infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T |x(t)|^2 dt$$

$$P_\infty = \lim_{N \rightarrow +\infty} \frac{1}{2N + 1} \sum_{n=-N}^N |x[n]|^2$$

مثال

- توان متوسط سیگنال های زیر را به دست آورید:

$$1) \quad x(t) = t$$

$$\lim_{T \rightarrow +\infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T t^2 dt = \lim_{T \rightarrow +\infty} \frac{1}{2T} * \frac{t^3}{3} \Big|_{-T}^T = \lim_{T \rightarrow +\infty} \frac{1}{2T} * \frac{2T^3}{3} = +\infty$$

$$2) \quad x(t) = e^{-3t}$$

$$P_\infty = \lim_{T \rightarrow +\infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T e^{-6t} dt = \lim_{T \rightarrow +\infty} \frac{-1}{12T} [e^{-6T} - e^{6T}] = \lim_{T \rightarrow +\infty} \frac{e^{6T}}{12T} = +\infty$$

مثال

$$3) \quad x(t) = \begin{cases} e^{-3t} & t \geq 0 \\ 0 & \text{else} \end{cases}$$

$$P_{\infty} = \lim_{T \rightarrow +\infty} \frac{1}{2T} \int_0^T e^{-6t} dt = \lim_{T \rightarrow +\infty} \frac{1}{12T} (1 - e^{-6t}) = 0$$

$$P_{\infty} = \lim_{N \rightarrow +\infty} \frac{1}{2N+1} \sum_{n=0}^N 4 = \lim_{N \rightarrow +\infty} \frac{4(N+1)}{2N+1} = 2$$